

Článek byl uveřejněn v č. 2/2008 časopisu *Österreichische Militärische Zeitschrift*. Zkráceno a redakčně upraveno.

Používání internetu teroristickými organizacemi se rozšířilo rychleji než internet samotný. V srpnu roku 2005 v článku ve „Washington Post“ bylo uvedeno:

„Ve sněhem pokrytých horách blízko Džalálábádu v listopadu 2001, když se zhroutil režim Talibánu a al-Ká'ida ztratila svoje útočiště, pozoroval životopisec Usáma bin Ládina [palestinský novinář] Hamid Mir, že každý druhý bojovník al-Ká'idy kromě kalašnikova nesl také přenosný počítač. Islamisté se připravovali k nalezení úkrytu nebo k odchodu do exilu. Na stínítkách počítačů byly fotografie Muhammada Atty, šéfa únosců ze dne 11. září.“

S přenosnými počítači tehdy unikla teroristická elita bin Ládina speciálním silám USA a Velké Británie, aby v následných letech rozesílala know-how elektronické svaté války, které bylo uloženo na discích počítačů, po internetu po celém světě stoupencům svaté války proti nevěřícím.

Mezitím došlo k tomu, co uvedl „Washington Post“:

„Al-Ká'ida je prvním gerilovým hnutím v dějinách, které opustilo fyzikální prostor a přešlo do kybernetického prostoru. Pomocí přenosných počítačů a disket, v tajných skrýších a internetových kavárnách, a prostřednictvím mladých džihádistů organizace znovu na nesčetných místech prostřednictvím internetu vytvořila možnosti pro výcvik, komunikaci, plánování a náboženská kázání jako náhradu těch, které ztratila v Afghánistánu.“

Od invaze Spojených států do Iráku na jaře 2003 se internet vyvinul do prostoru setkávání a výcviku džihádistů. Internet poskytuje návody k jednání pro moderní teroristy na všech úrovních. Na internetu nacházejí pokyny pro psychologické vedení války, rady pro propagandu, financování a získávání nových stoupenců. Internet slouží jako komunikační prostředí i jako základna pro přípravu operačních úderných akcí. Internet se podobá virtuálnímu samoobslužnému obchodu pro džihádisty. Bin Ládinova al-Ká'ida a s ní spojené anebo jí inspirované skupiny vysoce zdokonalily používání internetu pro svoje účely. Islámští teroristé již nepřebývají pouze v jeskyních a osamělých pouštních krajích. Stisknutím tlačítka na počítači se pohybují z jednoho bojiště na jiné, z Asie až do Evropy, a to v kybernetickém prostoru. V něm dosahují milionové publikum, které jejich poselství čte, přijímá a prakticky realizuje: propaganda a motivace bez omezení!

Proto je internet pro teroristy ideálním a nejspolehlivějším komunikačním prostředkem, který denně po celé 24 hodiny přenáší miliardy dat. Terorista může jako každý jiný jít do kterékoli internetové kavárny kdekoli na světě a komunikovat pomocí počítače a komukoli jinému bude jeho zpráva k ničemu. Radikální islámské skupiny jsou vystaveny postihu, a to nejen v západních zemích, nýbrž také v mnoha státech muslimského světa, jejichž vládní režimy chtějí svrhnout. Proto internet poskytuje islamistům jedinou alternativu a oni jí využívají podle svých nejlepších možností.

Izraelští odborníci jsou přesvědčeni, že v západoevropských státech je milion „salonních džihádistů“. Mnozí z nich navštěvují shromáždění a internetová fóra. Tam však číhají „lovci talentů“, džihádistů, a pokoušejí se získat každého, koho považují za vhodného. Pro orgány stíhající internetový teror je nemožné odhalit stopy „lovců talentů“ a instruktory džihádu, nemluvě o jejich stíhání. Ti mohou totiž sedět všude: v Pákistánu, Indii, Saúdské Arábii nebo v nějaké internetové kavárně v Berlíně, Amsterdamu nebo New Yorku. Ale ani oni se nikdy nesečkají se svými kandidáty. Anonymita je rysem internetu.

Teprve ve velmi pozdním stadiu teroristické akce dochází k osobním kontaktům mezi „vyvolenými“ a „stýčným mužem“ al-Ká'idy. Protože je pro dobrovolné „bojovníky svaté války“ sotva možné, a také stále méně nutné navštěvovat teroristickou školu v zemích jako např. Afghánistán, jsou metody a taktika svaté války zprostředkovány pomocí internetu. Tam jsou uveřejňovány: video boje zblízka a boje v domech, návody pro zhotovení náloží, pokyny pro nákup chemikálií k výrobě trhavin, návody ke střelbě pancéřovkou nebo přenosnou raketou země-vzduch. Jsou vysvětleny pokyny pro volbu optimálního místa sebevražedného atentátníka v přeplněném autobuse, aby tak bylo docíleno maximálního počtu zabitých a raněných. Teprve v posledním stadiu připravované akce se často objeví ještě „dohlížitel“, často Arab z nějaké třetí země, a sdělí teroristovi poslední podrobnosti a zvolí zbraně, jichž má být použito. Teprve v této fázi je zrušena anonymita uplatňovaná na internetu.

Virtuální hrůza

Počátek virtuální kampaně hrůzy pomocí internetu připadá na únor 2002. Zavraždění amerického novináře Daniela Pearla před běžícími kamerami a následné uveřejnění filmu na internetu šokovalo svět. Islamisté pořídili také video záznam jeho vraždy, avšak tento záznam nebyl na internetu uveden. Záznam popravu novináře byl počátkem eskalace hrůzných snímků uveřejňovaných militantními islamisty na internetu. Od té doby téměř každá teroristická skupina uveřejňuje video na internetu. Povstalci v Iráku se „specializovali“ na snímky před sebevražednou akcí proti jednotkám USA a po ní. Vytváření léček a následné zabíjení cizích vojáků patří k přednostním scénám teroristických video filmů. Podle militantních islamistů má používání internetu vyvolávat strach a psychologicky podmíněné obavy. V roce 2004 udržovala proiránská milice Hizballáh v Libanonu 22 různé internetové stránky v různých jazycích, včetně hebrejštiny, a oznámila: „Používáním internetu se nám podařilo proniknout do bytů Izraelců.“

Pro šíření strachu a hrozeb internetem postačí jen málo, avšak účinných útoků uvedených na internetu ještě dříve, než budou událost vysílat televizní stanice, jako např. arabská al Džazíra. Ve srovnání s televizí má elektronický džihád pomocí internetu výhodu, že průběh akce, její snímky a její pozadí mohou zůstat on-line tak dlouho, jak pachatelé chtějí. Naproti tomu musí televizní stanice svůj program neustále měnit. Internet nyní prožívá skutečný boom mezi mladými muslimy a jeví se jako ideální „pracovní pole“ pro radikální islamisty. Zvláště v Egyptě, ve státech v Perském zálivu a v palestinských autonomních oblastech vyvíjí mladší generace velké úsilí o získání přístupu na internet. Existují tam internetové stránky, na nichž si arabští „-náctiletí“ na videofilmu hrají na popravu Američana Nicholase Berga vedoucím teroristou v Iráku al-Zarkáwím. Libanonská milice Hizballáh provozuje počítačovou hru, v níž jsou cíli útoků izraelští vojáci a politikové. Hizballáh uveřejňuje na internetu fotografie „mučedníků“, kteří obětovali svůj život pro Palestinu a spáchali sebevraždu.

Pro propagandu a vedení psychologické války poskytuje internet dokonalejší prostředek. Pro Al-Ká'ídu je virtuálním prostorem klidu. Je ideálním prostředím pro terorismus, je anonymní a všeovládající.

Výcvik pomocí internetu

Mnohé video snímky na internetu využívají výcvikové zkušenosti z dřívějších afghánských výcvikových táborů al-Ká'ídy. Na internetu byly zjištěny kompletní video knihovny al-Ká'ídy. Celé série vysoce profesionálních výcvikových filmů pořízené v Afghánistánu ukazují, jak je nutno klást nálože na okraje silnic, jak se střílí z pancéřovky, jak funguje automobilní nálož, jak je možno zničit most, jak se útočí na dům nebo na vesnici a jak se odpálí přenosná raketa země-vzduch. Existují internetové příručky o organizaci únosů a o šifrování.

Washingtonský institut pro pátrání po teroristických organizacích sestavil přehled všech metod a kurzů, které jsou k dispozici na internetu nebo dosažitelné elektronickou poštou. Některé příklady ukazují, jak lze maximalizovat účinek trhavé nálože. Video příručka vysvětluje střelbu samopalem kalašnikov, jiná příručka vysvětluje zacházení s toxickými látkami.

Když údaje z příruček nepostačují nebo když nejsou pokyny dostatečně jasné, pak kdykoli pomůže expert. Výhodou internetu je, že je interaktivní. Vše, co musíme udělat, je na internetové stránce stisknout tlačítko „Kontaktujte nás“. Vaše zpráva možná projde několika adresami a vrátí se k vám. Nakonec někdo odpoví, pokud vás internetový odborník nepodezírá, že jste nepřítel nebo agent tajné služby.

Komunikace džihádistů pomocí internetu

Teroristické organizace vzhledem k možnému dokonalému dohledu bezpečnostních služeb sotva mohou vést normální telefonní hovory a odesílat normální elektronickou poštu. Proto je internet komunikačním prostředkem odpovídajícím jejich potřebám. Pro bezpečnostní a protiteroristické orgány je téměř nemožné sledovat bezpočet individuálních zpráv procházejících internetem. Kromě toho mnohé teroristické skupiny svoje stopy a zprávy zastírají šifrováním.

Mezi odborníky z oblasti výzkumu „islamisté a internet“ panuje konsensus v tom, že skupina to, co potřebuje k útoku, vždy nalezne na internetu. Islamisté považují internet za určitou „univerzitu pro studium svaté války“ a „metody školení a výcviku se mohou měnit, avšak to je zřejmá skutečnost pro nepřátele naší víry. V internetu máme decentralizovanou univerzitu, bez zeměpisných hranic, přítomnou na každém místě světa“. Izraelský odborník na islám porovnává tuto univerzitu s velkou náboženskou školou, školou koránu, zřízenou pro maximalizaci podpory a indoktrinace v řadách globálního džihádu.

Teroristické instrukce jsou v této univerzitě džihádu uváděny v arabštině a jazycích urdu, paštu aj.

Protagonisty v této virtuální svaté válce, v elektronické gerile, v kybernetické gerile jsou nyní skupiny odporu v Iráku, bojovníci Talibánu v Afghánistánu a teroristé kdekoli na světě. Všechny z nich udržují internetové stránky, často odborně vedené, opatřené grafy a citáty z koránu. Počet vstupů na teroristické internetové stránky po celém světě po léta rychle stoupá. Al-Ká'ída a všichni džihádisté spojení s bin Ládinem v globální teroristické síti

značně rozšířili teroristický boj do kybernetického prostoru. Jejich bojovníci jsou získávání v celém světě a jsou nezřídka vybaveni přenosnými počítači, mobilními telefony a digitálními kamerami. Každý větší útok v Iráku nebo v jiných krizových regionech, kde útočí islamisté, je zaznamenán digitálními kamerami a o něco později uveřejněn na internetu, na některé z nesčetných stránek džihádistů. O snímcích teroru islamistů se diskutuje nejen na internetových fórech a pomocí mobilních telefonů. Již po dlouhou dobu jsou propagandistická videa navíc zasílána přímo na telefon. V Německu se hroživé obrazy teroru objevují ve skrytých místnostech islámských kruhů a v konspirativních skupinách potenciálních teroristů.

Takové komunikační taktiky jsou zaměřeny na získávání radikálních, frustrovaných a perspektivních mladých muslimů pro ozbrojený boj, pro svatou válku. Stíhání internetových džihádistů se pro vyšetřovatele a protiteroristické orgány podobá závodům bez označení cíle. Sice jsou každodenně po celém světě odhalovány a zavírány nové teroristické internetové stránky, avšak počítačová odborníci militantních islamistů od útoku na al-Zarkáviho znají triky a metody internetu a reagují ihned. Používají servery velkých stabilních poskytovatelů služeb v USA, Japonsku nebo Evropě. Když je nějaká islamistická stránka zjištěna a vyřazena, objeví se mnohdy po několika málo hodinách znovu pod jiným názvem v síti, např. na serveru v Kataru nebo Malajsii. Změna názvu je uživatelům sdělena skrytě nebo otevřeně.

Vyšetřovatelé na celém světě vědí, že gerilu a teroristickou válku v kybernetickém prostoru nelze zastavit. Existují pouze dílčí úspěchy.

Autor: Rolf Tophoven / přel. nas

... V této souvislosti zavedli američtí analytici termín „paranukleární stát“. Používá se pro země, jež už vlastní štěpný materiál, průmysl a technologie na úrovni, která jim umožňuje vyvinout a vyrobit nukleární zbraň v řádu měsíců, navíc s tím, že by to okolní svět třeba vůbec nemusel zaznamenat, natož tomu dokonce zabránit. Za paranukleární stát č. 1 je považováno Japonsko, kvůli němuž vlastně tento pojem vznikl. V jeho případě se uvádí, že vývoj a produkce jaderné zbraně by mu nezabraly více než tři měsíce. A vzhledem ke geopolitickým ambicím Japonska a napjaté situaci na Korejském poloostrově se tomu vlastně nelze příliš divit. Jediné, co reálně brání Japonsku stát se atomovou mocností, je vojenská přítomnost USA, která znamená přece jen spolehlivější ochranu než případný vlastní jaderný arzenál.

Právě východní a jihovýchodní Asie dnes platí za region, v němž je největší pravděpodobnost vzniku jaderné proliferační spirály. Mnoho expertů vlastně čekalo, že severokorejský jaderný test bude tím, co přiměje Japonsko k vývoji vlastní nukleární zbraně. Poté by zřejmě propukly jaderné závody ve zbrojení, protože by patrně následovala Jižní Korea a po logickém posílení čínských jaderných sil by se nejspíše připojil Tchaj-wan.

Tchaj-wan totiž bývá někdy považován za další paranukleární stát. Je známo, že se podílel na společném jaderném programu Izraele a JAR, a dokonce i oficiálně oznámil, že má schopnost rychle získat jadernou zbraň. Podobné ambice však mělo i několik dalších zemí v této oblasti, např. Indonésie a Malajsie. Popsaný proliferační scénář se zatím naštěstí nenaplnil, ale situace by se mohla nepříjemně rychle změnit – už jen proto, že ve hře je bezohledný a velice obtížně předvídatelný aktér v podobě totalitní KLDŘ.

Lukáš Vising
Šíření jaderných zbraní na počátku 21. století
natoaktual.cz, 10. 3. 2008